

CÉLDÖMÖK ÉS HETILAP

= POLITIKAI-TÁRSADALMI-ÉS SZÉPIRODALMI-HETILAP =

Szerkesztő- és kiadóhivatal:
Céldömök, órf. Széchenyi-utca 12.
Telefon: 56. Csekkszám: 17.258.

HOSSZÚ IMRE

Előfizetési árak:
1 évre 6, 1/2 évre 3, 1/4 évre 150 pengő.
Megjelenik minden szombaton.

Szomorú,

hogy a 20. században ilyen is előfordulhat. Kiskorú fiúcsajkóknak vándoroltak a fiatalokru-ak bíróság elé. Kiskorú lovajok feje felett tört pályát az elmúlt hetekben Céldömök tár-sadalma.

A bűn nagyságát talán még nem is sejtő alakjuk mögött azonban ott bonyed — a szégyentől sújtottan — a szülő: az apa, az anya alakja. És joggal tőrdelik — sajnos későn — ke-züket. A vád súlya, a társada-lom megvetése teljes mértékben öket sújtja.

Borzasztó az ő-bűnik!

A tárgyalóteremben a bírák emelvényen keresztelt kezében az Örök Magyarország áll fe-keik palástján. Kinyújtott ke-zét emelvényük felé a kereszt. Hangja dörög: — Mit teettek? Igy bontoztatok a reáitok bírói palatánkat! Igy neveltetek krisztusi szemlében a magyar ha-szónagygyermeket! Mit várhat a Haza, a Vallás, a Tár-sadalom olyan gyermekektől, akik nyolc és tizenkét esztendőn korukban az Isten háztól fosztogatják!

S a telen — Céldömök tár-sadalma — hallgatok. Nincs meltség Lünbükre! A tőző he-lye is üres. Nem hangzik el e-gyellen szó sim vádmelettre. Minden tekintet vádol — eítél!

S ti, a szerencsétlen anya és szűpnyekő apa, csak álltok mindketten lélekben összerok-kadra, élő halottként a feletek örövénylő vād-zuhatagban.

A gyenge szülő — rossz szülő! Rossz apa és, aki kimélt gyer-mekétől a pályát — természet-esen ha szükség van arra — mondjátok már a latinok!

Ki vigyázson a gyermekre, ha a szülő nem. Lőrdök vele. Ki vegye ki a kezéből a „Big Bull” bosszút áll — és ehhez hason-ló című test-lelket lerőző ponyvaregényeket. Ki nézen utána, hogy a gyermek milyen filmet néz meg? Az utca-rossz bölcső. Az ott nőt virágok söté-nyek, az ott nőt gyermek be-nyeg lesz. Yogy testileg, vagy lel-keleg.

Sajnos, ez most már bizony: eső után köpönyög! De lehet még sejtíteni, sőt kell is! Ellen-kező esetben sokszor kell még majd pirulnotok és bújniotok az emberek elől szerencsétlen sző!

Mit írnak mások?

A Hatnődök című folyóirat — az előző Magyar Örökmeleg lapja — írja a magyar népmo-nyagkardai tárgyalásáról az őző tanulmányában.

Természetes, hogy amikor eb-ben a társadalomban felhangzott az első Kodály gyűjtőte népdal, az első Bartók kórus, azonnal meg volt a felhőrdülés: ez nem magyar, ez oláh zene! (Állította ezt a magyar fél zenekről az a társadalmi réteg, melynek ked-vezen nótája: Akácok ut. Egy ablaknál állj meg cigány... ma-gyar szövegű, eredetileg Sittu... című román dal!) Nagykoróson 1929-ben hangzott el az első Ko-dály-kórus a ref. Arany János gimnázium énekkarának előadá-sában. Majd a tanítóképző ének-hara vette át a vezetést és a jö-vő tanítói, apostoli lelkesedéssel szegődtek a népi muzsika zász-lajja alá. Az iskolánál nem is volt különösebb dal. Az igazga-tókatározott állásfoglalása el-némította az ellenzékét szerve-ző tanárokat, s a munka ment min-den-baj nélkül. Különösen a ta-nítóképző Dunántúlról és az or-zosk vezőlabb, eldugott kis fal-vaiból jött növendékek lementek rá egy egy Kodály-gyűjtőte dal-ban vidékünk sokszor énekel-t népdalára. Ez adta a gondolatot, hogy a nagykorósi tanylevelég né-pére és a gazdaságiadalmi ősi keretek közt élő csoportjára for-dítsuk figyelmünket.

Itt ért bennünket az igazi me-glepetés. A téli hónapokban ren-dezett exkülsikácsoló-gazda tan-lyamok hallgatósága előtt nem volt idegen egyetlen ismeretlen népi dalom sem. A dunántúli „dus” éppen úgy megtalálta az őst a helyünkön, mint az er-délyi gyűjtés győngyszemét. „Föl-szállott a páva...” című polifoni-ka művet úgy megértették mint a karódi parasztiótlak örökségét meiódták. Mily örömmel dalolták a régi katonszótlak!

Aki naponta járása a legújabb al-gereket, s zenei ismeretének határvonala: „Egy kis kiváncsi kacsa” (Jótyógi ritmusától), a „Lesz-maga jurti is az enyém” érze-lemdús melódijáig terjed: aki vassztrapontként a tangók lágy hullámában ringetja testét, — az bizony nehezen érz megátnek a hamisítottan népdalokat.

El kell jönnie az időnek, am-lykor Nagykoróson is mindenki megérti a népzenei törekvéseket, nem csak a paraszttársadalom

dalolja a népdalt, hanem az in-telligencia is megtalálja benne gyönyörűséget. Akkor legalább nem történik meg az, hogy az lakola a népdalra és népzene-re nevelő hat napi munkáját a he-tedik nap — nem megszenteli, hanem — a táncszőlők és a

táncos összejövetelek szakoln-bósses, dob dőbbésses, tangó-kábúlatá taljesez lerombolja! Ak-kor majd a magyar ifjúság nagy ünnepe-re nem a divatos jazz-oreperetek szerzőjét és a film-dá-gereket énekelni kárk tel szer-péssre, hanem nagy magyar szer-zők örökbecsű műveinek művé-szi előadásával avaják igazán ünneppé az ilyen alkalmakat!

Hogyan látják önmagukat a finnek?

Most jelent meg a Finn Nem-zeti Szövetség kiadásában ma-gyar nyelven a Finnország c. é-nyezdes folyóirat második szá-ma. Ebből fejték a következő jellemző sorokat:

Egy fiatal ország létezőosultá-gát önálló kultúrátá vívmányok-kal igazolja. Reméljük, hogy mi, finnek is tudunk valami olyat al-kotni, hogy az emberi művelődésben hozzájáruljunk. Ha né-pünknek megsemmisíteneik.

Nem akartunk katonai hírne-vet szerezn, csupán békes élre-tel kívánunk, hogy nemzeti kul-túránkat fejleszthesük és hogy a megunk részéről is hozzájárul-basunk az emberi művelődés fejlődéséhez. De a Gondviselés nem igen kérdi, hogy a kis nem-zetek mit akarnak? Erre Finn-orország történelme ugyanolyan bizonyíték, mint a nagyobb Ma-gyarországa. A magyarok évszázadokon keresztül álltak szem-ben a barbársággal Nyugat ve-dőbőnyájektől. Mi, finnek ugya-nolyan hosszú ideig voltunk Ezzek védőpajza az orosz terjeszkedé-si törekvésekkel és az utóbbi évtizedekben a bolszevismus rom-boló szemlével szemben. Mi-dőn azonban Finnországot meg-támadták — mikor létéről volt szó — akkor úgy védekezünk, mint az oroszoknak, védekezünk ma is és a jövőben is védekezni fogunk. Túl sokszor kellett kar-dot ragadnunk, túl sok finn vé-ryolt el Európa különböző har-cmezerein és épp ezért vagyunk ma aránylag kicsiny nemzet, akár a magyarok, kiknek létszá-ma valsmikor ugyasólyan ma-gas volt, mint az akkori Anglia lakosságáé.

Függetlenségünk kiküldtása u-tán azonnal megkezdődött a gyűjtés finn nyelvű magányzetem alapítására. Az így igen időse-ről volt, mivel történelmi okok

következőben országunkban még nem volt egyetlen finn nyelvű állami irodalom sem, miként a szó valóságos értelmében még ma sincs. A kezdeményezés Őri-ási visszhangra talált. A szűke-ség önmaguk csakhamar önmaguk-é és az új „Turkui Egyetem, 1922-ben megkezdte működését.

S amlat a nemzetközi válság elmúlt, a földművelés, erdőgaz-dság és az ipar fejlettségre fordított összegek kamatozni kez-tek, a nemzet életszínvonala gyorsan emelkedett és az állam-hatalom is inkább támogatná a magasabb kultúrát. Így például a téli háború kitörése előtt a parlament megszavazta a Finn Akadémia (Suomen Akademia) megalapítását, melynek tudomá-nyos munkái fejlesztése és ve-zetése lett volna a célja. Sajnos a háború az akadémia működé-sének megindulását előzdta.

Kalevala kutatás és a finn-ugor nyelvészeti Finnországban mindig nagy jelentőséggel bírt. Aránylag anyagilag is jó támo-gatásban részesült, aminek meg is vannak a látható eredményei. Míg a régi Kalevala (1835) tíz-zenekészes versből, addig az új, bővített kiadás (1849) mintegy huszonegyezer versből áll. A hősi költemények gyűjtését, ké-sőbb tudományosan szervezték meg úgy, hogy „A finn nép régi dalai” című monumentális műn-ke harminc vasok kötetre rög, melyek összesen vártasszót tar-talmaznak 1.200.000 versrel. Ez a világ legnagyobb egysége nép-dal-gyűjteménye. Finnország a finn-ugor nyelv-kutatásán is el-ső helyen áll.

A nehéz, fájdalmas és hősi té-liháború talán megértette, hogy a bazo létező vagy nemlétező val van szó, s hogy minden erőt az állam rendelkezésére kell be-tesztánnuk. Ekkor számos értéket

átértékeltünk, s rájöttünk, hogy az Ádám függőssége csak a... után való, s... következ a... az otthon föld, erdő, család, munka, társasági élel, kultúra melyek mind-mind értelmüket értelmüket veszítik, ha önállóságukat meg nem védhetjük. Nem volt akkor, sem külső, sem belső békénk. A megosztálhatatlan riadó és szárazas annyira zavarta a munkát, hogy olyan szellemi egyensúlyról, mely a kulturális alkotómunkának előfeltétele, állig lehetett szó.

Magyar géppuskavadás a szovjetország felében.

S nagy volt az örömnünk, mikor hallottuk, hogy ugyancsak a magyarok is megközelíték a Berezó a ez bizonyosan az első eset volt, hogy a finnek és magyarok, bár különböző harcarterepek, egyezsere harcokat ugyan-nyan ellenség ellen. A finn arcvonal igen hosszú, több mint az egész keleti front negyedrészé, s ezért a megosztottak száma a lakosság 16-20 százalékát teszi ki. Nyarányon behívás a jelenlegi háborús államok közt egyedülálló.

Ez oly nagy erőerősítés volt, hogy okvetlen gátlólag kellett az ország szellemi életére hatnia, annál is inkább, mert egyidejűleg az ország belső termeléséről is erős kérésment kellett vívnunk. A középiskolák 1941 őszén nem nyitlak meg. Az egyetem egész téren át zárva volt. Előadásokat egyáltalán nem tartottak. Csak néhány hallgató vizsgázott. Az összes fiatalból képezettl férfitakar behívás, s a női hallgatók lóttaként szolgálják az államot. 1942 őszén megnyitlak ugyan az egyetem kapul, de a hallgatók száma rendkívül csekély.

A két háború sokat követelt tőlünk. A férfiak százezerrel állanak az arcvonalakon, tízezrek elesetek, új intelligenciákat ezreket veszít, akiket pótolni egyelőre nem lehetett. Műszaki téren például az a helyzet, hogy három év alatt csak anny fiatal mérnök végzett, mint ahány mérnök a harcarterek elesett, vagy véglegesen rokkantak. Ezeket az áldozatokat azonban meghozzuk annak tudatában, hogy az ország szabadsága sokkal fontosabb, mint egyes polgártársaink, vagy egyes nemzedék jöleté. Fiatallt tisztelnek jelszava: "Haza ne számold az áldozatokat!"

Jelenszó a közhangulatra, hogy az lttóban maradt férfiakat "fériplődék"-nek hívják.

Csendőrszuronyért egy hónapi fogháza. Ostlyasszonyján ez év február 10-21-én az egyik vendégfogban erősen borogattak, s a zárókar sem távozhat el. A csendőrség beszöregelt, de a mulatozó legények erre sem nyitlak ajtót, sőt Harasztovics István elkapta az egyik bemenő csendőrszuronyát s azt csak a legnagyobb erőerősítéssel csavarták ki kezéből. Harasztovics István a csendőrség lebörtözötta s átadta a szombathelyi kir. törvénytisznek. Úgyet folyó hó 8-án tárgyalák, s hatóság elleni erőszak vétségé miatt egy hónapi fogháza ltték. Az ügyész súlyosbíttat, Harasztovics István pedig a büntőség megállapításáért fellebbezett.

Regdek egy-népfőiskolás beosztólából. A teljes szöveg elhangzott a Callidoméni népfőiskola zárónépevényén.

Most, amikor elérkeztünk a népfőiskola zárónépevényéhez, olyan jóleső érzés visszapillantani az együtt töltött vidám, kedves napokra, hónapokra és nem szévesen gondolok arra, hogy már csak egy nap leszünk együtt. De hiába... egyszer mindennek vége lesz, s így a mi négy hónapos kedves együttlétünköböl is csak a búcsúzás van már hátra, hogy utána mindgyükünk hazamenjen a maga kis falujába.

Visszaemlékezésünk lakad bőven, hazy oly sok minden történt itt velünk még egy nap alatt is. Minden napnak meg volt a munka és szórakozás ideje. De, hogy mindenki kisé megismerhesse a népfőiskola életet egy napnak tükrében megpróbálók röviden beszámolni róla.

Nálunk a nap az ébresztő órácsörgésével kezdődik. Először a betesek kelnek fel; tudniillik helenként változik a gazdaasszony, a három konyhás és a három takarító beosztása. Nekik korábban kell kelniök, hogy mire a többi felkel, rend, tisztaság, meleg szoba, no meg reggeli legyen. Félórával később ébrednek a többi leány; almosan ugrunk ki ágyainköl (ez persze az emeletieknél kisé körülményesebb).

Ekkorra már gazdaasszonyunk behozta a kútról a jó friss vizet. Bizony sokszor csak ez ébreszt. fel fel igazan bennünket. Háromnegyed nyolc körül csendes órárt tartunk a tanulóban.

Fél kilenkor kezdődnek az óráink, melyeken bizonyára hosszúságot is szereplünk előadónak, ha közben gondolatlanok hon jártunk de csakhamar visszazáródtunk, ha egy-egy kérdésre felelni kellett.

Ez a nap, amiről írok, például állatnyenyésztés kezdődött. Ha egy ilyen óra előtt valaki megáll az ablakunk előtt, biztos, hogy ezt hallotta volna, hogy a tej 87.7% viz. 12.3% szárazanyag sít, vagy hogyan nevellünk jó tojó baromfiakat és milyen órárt építünk nekik.

És micsoda izgalom volt, amikor megjelent a szeparáló gép, vagy más alkalommal egy csapófélek vagy a szétszedhető porcellán tehénfogó.

Különösen érdekeltek bennünk ezek a dolgok, hiszen mind gazdálkódkó gyermekei vagyunk.

Utána másik két nagyon kedves órák következnek, a fizika és számtan. Már előre örültünk, mert szinte észre sem vettük, hogy nehéz fizika óra van, oly édeszetes volt. A számtanról a tizedesponkokkal való kezdetben egy kis baj, mert mi figyelem nélkül csak kitéltök valahova és az a huncut kis pont megcsófoló bennünket. De a kedves igazgató bácsinak sikerült példákait ezt a titkot is megismertetl velünk.

Mielőt Tisztelendő úr megjelent volna, tudtuk az előre küldött könyvtárról, hogy néprajz következik. Nagy figyelemmel hallgattuk az előadásokat a magyar típusokról, a viseletröl és a népi művészetről.

Külfölden érdekes volt, amikor a sok szép képet vászonra voltívve elvezethetük. De a "rok tudományra nem tudunk egy végtében figyelni, rák közben öt perc szünetet van. Ilyenkor kimegyünk az udvarra játszani. Fogócskázunk, versenyfutunk. Közben jölesik tízóraival a további erőt gyűteni.

De nemcsak álmeletben gyakorlatunk a tudásunkat, hanem gyakorlatban is, többek közt a főzésben is. A konyhán minden héten más és más ételeket főzlünk. Hármass csoportokban marntünk át az eszperen néahéz, hogy külfön erre a célra beállított tűzhelyen az ó felügyelete mellett elsajátíthassuk a főzés csinálbinját. Mindíg versenyztünk egymással, hogy melyikünknek sikerül a heti étrend jobban és büszkéek voltunk, ha megbeszérték bennünket, de bezzeg hallgattunk, ha valami nem sikerült...Pedig kezdő szakácskönyv ez is előfordul.

A terítés, a tálatás a három konyhás dolga. Egy órákor jóévtággal megebédeltünk, utána a

TERELMÜNK

Kosztolányi Dezső egyike az Ády után nemzedék legnagyobb költőinek. Alábbi verse a Szegény kievtermek pamacímú verselkijűből való. A költő felöltöttej viszármelékéket gyermekkoraára s ennek érzését ontóba halhatatlan formába. Ehből adunk egy bájos kis részletet:

Már néha gondolok a szerelemre. Milyen lehet — én istenem — milyen? Találkoziam tán véle messze-messze, valahol Andersen mesésében?

A ltké párna, puha selymekendő. És míg a többiek bután navatnak, virágokat hoz majd a kis betegnek. Ágyamból úl, hátsókönyv a szeme. Halkán beszéd, csak néha, csak szűznek. Árárt teljére hisz borogattat rak. És kacagom hegedő-szene. Egy lány, ki én vagyok. Hozzám hasonlós. Kéltóna, tükör, és ritkán mosolygós. Az éjbe néző. Árárt. Éregek. Csak szétlétök és a szobákban szobák.

konyhások lesznek az asztalt és almások azt a néhány kis tányert, a piciny 15 literes lábakokat és fazekakat és hála jó kis tüzhelyünknek; újnyj vastag kőben van rajta. De azt is vídában nótászó mellett örömmel pucojlok.

Ha ez is meg van, sétálni szoktunk menni. Azt hiszem Callidomöniknek már minden utcáját végigéltätük; a ligetet még mikor havazott is hűségese látogatunk. Ha még marad idő 3 óráig tovább, olvasgatunk, s akkor lement órák következnek. Most a lelki szemem előtt látok például egy olyan délutánt, amit egészen lefogtam a szabás-varrás llyenkor a tanulóknál átvaltozik varrodává. Ki a rajzokat készíti, ki a gépleles mesterséget tanulja. Szegény előadónak azt sem tudja, melyikünkre figyeljen, mert mind a 15 lány ostromolja, hogy ltt tesék megnézni, ott tesék segítö-

A Callidoméni Hírnap a környék legigenyesebb hetilapja!

Olvasd és terjeszd!

ni, kisézabni és így tovább. Miro mindgyükünk kérdézősködését kielegült, már vége is az óráknak csak a sok ruhahulladék mutatja, hogy szabad-varrás óra volt.

Vacsora után képzelt táborúra köré gyülekezünk. Vidám éneklés hallatszik llyenkor. A népfőiskolában eredeti magyar népdalokat tanulunk. Nagyon megszerttük ezeket a dalokat, melyek igazán a magyar ember lelkeböl születtek. Milyen sok gyönyörű, sokszor feledésbe merült kincselnk van. Teljesen felesleges, hogy holmi idegen slágereket énekeljünk. De még notánzás közben sem ülünk tétlenül, vígas öltögetjük szép népi kézimunkáinkat.

Felolvasásokon keresztül megelenednek llyenkor a mult és jelen nagy iról és költöl. Anyi gyönyörűséget okoz egy-egy szép költemény, regényrészlet meg-hallgatása.

Eset lttát után átmegyünk a házba és csakhamar elcsendesöl a népfiskola-bizátája. Barátsgagon ragyognak a csillagok felöttünk, csendes, békés minden. Tizenöt leány phoni egy munkás nap táradalmak örömeit s gyűjt erőt egy új légréttel tell napra. Varga Erásébet

HUSVÉTRA
jó
da uert
szép
frizurát
KOVACSICS-NÁL
készítesse
Uj címe: Deák-utca 4.
Fővárosi több éves
szakképzésű biztosítás.
16 tőleletes munkat.

Dereg a film...

És nagyon kevesen gondolkak arra, hogy mily hosszú az út odáig...

Néhány héttel ezelőtt „szűzleán beszélgettem” a magyar filmről és filmgyártásról. Bovenátszem az évszázad általánosságában nyúltam ehhez a témához. Két nagy szempontból: a művészet és a technika szempontjából vizsgáltam.

A művészet kiteljesedése és a technikai megoldás; ezt a kettőt nézi, vizsgálja a filmkritikus egy filmben.

Vegyük boncoló kés alá talán az elsőt: Mi is az a művészet, amit keresni és vizsgálni kell egy filmben.

Ez a művészi vonal, aminek aranytonálkánt kell végighúzódnia egy filmben, nem az elsőséppel megfogható, hanem az a pillanat hozza létre első milliméterrel, amikor az író gondolata darab (mondjuk regény, melyet később vászra visznek) alap-gondolata kárpótlan. Ez már befolyásolja a film művészi sikerét, vagy bukását.

(Azt hiszem, érthető. Hiszen bármennyire is eltér a regénytől a forgatókönyv írása; akárhogy kiforgatja a rendező, saját megléteivel hozza létre, a darab figuráit; az alapeleme csak marad egyetlen-estesezőkötő kapocsként a vászra vitt írásmű és a film meséje között.)

De örülök a különbség egy írásmű és egy film között. Mit már szemléltem a technikai részrel is. Itt veszi út az irányítást az első filmkészítők: a forgatókönyv írása. Az író gondolati világába érkezik magát. Mintegy: csónakba ül. Ring az író tollából kiaramló érzelmi hullámok. Közben figyel a partot, ahol megjelennek az író fantáziájából kipattant alakok. Evezőhöz csak akkor nyúl, ha az író képzelőereje túlért a filmzés technikai lehetőségeit.

Is is lehet, hogy teljesen egyenlően dolgozza fel a témát. Játsszat az anyagát. Mindégy! Feladata az, hogy

a megoldhatóság, keretelt kőse az író meséjét, szem előtt tartva azokat a technikai készségeket, melyekkel jelenleg a filmgyártás rendelkezik. Kihasználja azokat a test és lelki hatásokat, melyek az írásműben csak körvonalazva vannak. Ezeket kiemeli és esetleg saját képzelőereje által alkotja jelenetek hatásával élénkíti a filmet.

Itt még nyomja sincs a filmkockáknak, habár a film már gondolatban él. Emután a rendező átveszi az irányítást. A szövegről értelemben vett a filmzés csak most kezdődik. Előválasza a forgatókönyvet, esetleg az eredeti írásművet. Képzelőereje működésbe lép. A személyek kilépnek a betűk-szürke sokaságából. Megelevenednek. Először csak kődösen, sziluettként lépnek fel. Lassan közelődnek a hős és vérből való emberekké zaugorodnak össze.

„Hopp! Ez a szerep Págeré! Itt a szerepet viszont csak Úray tudná — elképzelésem szerint — alakítani, stb.”

A szöveghez ezalatt a kiosztott szerepeket átánulmányozva — és tegyük fel, hogy jó a szereposztás — már mint az író, a rendező által elképzelt alakok állnak a felvevőgép — minden mozzanatot rögzítő — lencséje elé.

Itt kapcsolódnak bele a művészi aránytonálba, hogy aztán innen már egyáltalán tudásuk, alakított, játszó készségük — és a technika — segítségével ők lonják tovább.

...Peregnek a filmkockák... Sírunk vagy vetítünk — igaz sokszor bosszankodunk is — de kevesen gondolunk arra, hogy hosszú az út, míg egy film eljut odáig!

Richter Salamon, a kecskék és a lakástalanok

Nem mindennapi, felháborító eset játszódott le az elmúlt hetekben Sárváron. Közismert a sárvári lakásfőnt néhez helyzete. (Lapunkban már többször rámutattunk ennek okaira.) De annak bizonyítására, hogy az illetékes hatóságok mennyire ügyesek-e a helyzetben enyhíteni, elmondjuk az alábbi esetet.

Egy többgyermekes családnak ki kellett költözködni eddigi lakásából érthető, de nem rajtuk múló okokból. Kerestek lakást mindenfelé, lakás persze nincs.

Közben arról értesültek, hogy az izraelita feltekezett egyik tagja, Richter Salamon, lakásának két helyiségében is — melyek azelőtt lakásul szolgáltak — kecskéket tart, csakhogy ne kelljen kiadnia.

Megindult a könyörgés: adja ki a lakást, mégiscsak fontosabb egy 6-tagú család, melyből a fronjon” is él az egyik, mintsem a két kecske, amiket Richter Salamon oda beszállított. De Richter Salamon nem engedett.

A szegény hajléktalanság előtt álló család elment erre a város-

házára, a város előjáróságának segítségét kérni. Közvetlenül kőzte és Richter Salamon között. Az előjáróság közvetlen eredménytelen maradt. Richter Salamon a legkörműfontabb ürügyekkel zárkózott el a lakás kiadásától. Mentek erre a szolgabíróra. Ez is közvetítet. Richter Salamon erre is fitymát hányt.

... Közben olyan jogi érveléssel jött amí egy vérből jogásznak is becsulterve válna. (Vajjon melyik zsidó ügyvéd adta ember-telen magatartásának igazolására a jogi érveket Richter Salamon számára?) Természetesen a magyar hatóságokban volt annyi erély, hogy ekkora szemtelenséget megfelelő elbánásban tudtak részesíteni, a Richter Salamonnal mégiscsak megértették, hogy a két kecskét semmi érdelem sem érli, ha nem ők lakják az illető lakást, hanem egy többgyermekes család.

Nem jellemző-e ez a zsidó magatartás éppen napjainkban? S ezek beszélnek nekünk emberleiségről, humanizmusról, emberi jogokról, stb. Mit szól ehhez a

A rádióújságok

kezdi részvenni a magyar népdalkincs nagyjelenségeit.

A Rádióújság megszólaltatta a Kiválóbb magyar énekművészeket, akik mind a magyar népdalok örökértéknél szépségei mellett állták ki, s harcot ládítottak a nagyrészt zsidó, de mindenképpen idegen szellemű lírikusok és habzó-rodók ellen. Legutóbb pedig a zsidó művészekre a Rádióújság Soporót kiadójától a Sopron című műsoraiban.

A zsidó nagybán a nyitónes népdalokról nagy népszerűsége lett, mert, a térszadalon melyen éreklődéssel tessz rést ezen a nyitónes népdalokról. Dunántúli kultúrártabb helyein már szépen halad a magyar népdal új honfoglalás. Győr és Sopron jár elő jó példával. Örülünk, hogy ezektől az öröndetes jelenségektől a rádióújságok közül éppen a fenti kettő újságok a közönséget, melynek éppen a legértékesebb rétege sordogva virja a magyarországi igaz dalainak honfoglalást a rádióban is. A Rádióéletben Nagy Izabella nyilatkozik a valódi magyar dalok szépségéről s arról, hogy mennyire szereti őket, — sajnos a rádióban már ő is inkább énekel a rossz műdalokat és csak igen ritkán hallunk tőle valódi szépségeket bővelkedő magyar népdalokat. Pedig abból a több-kezeből, ami rendelkezésre áll, igazán válogathatna kedvére p. d.

Zsidónál ne vásárolj!

sárvári zsidóság? Vajjon azonosítja-e magát Richter Salamon kecskéssel? Meggondolja-e, hogy ilyen magatartással nem lehet megakadályozni a zsidó iskola ablakait az éjszakaról-éjszákára való beveresést s ehhez hasonló, — szerialituk értelemben, sőt magyar szempontból káros, de — a felelősséget közszellemre jellemző megnyilatkozásokat! S ha Richter Salamon nem is veszi észre magát, hogy lehet az, hogy hitossággal közölt nem akad senki, aki egy-két alapos pofon lenkenésével jobb belátásra bírná ezt a határtalan s éppen zsidó szempontból káros pokhendi arroganciát?

NEMZETI MOZGO
CEILDÖMÖKI
Április 17, szombat, 18, vasárnap és 19, hétfő. Rendes helytak!

Katy!
Főszerepek: Tolnay Károl, Kim Mária, Erdélyi Mici, Vaszary-Für, Bónai, H.

Április 21, szerda, és 22, csütörtök. Mészeket helytak!

Elvesztett a feleségem
Főszerepek: Paul Kemp, Hana

ÁRPÁD MOZGO
— KEMENESMAGAS!

Április 18, vasárnap, Hang

Tokaji rapanédia
Főszerepek: Lohotay, Vannay, Rád, Donkó Agt, Szombathelyi Blanka, Mészáros, Pataky, Maklary és Bónai.

TURUL FILMSZÍNHÁZ
— REPCE LAK —

Április 17, szombat és 18, vasárnap.

Hécsi vár
Főszerepek: Willy Fritsch, Maria Hakt.

BARCZY CALISA, SÁRVÁR. OTVANA

el a mostani számonkat. Hír rovat alatt olyanokat küldünk, amilyeneket beklődenek, az újsunkból nem szophatjuk őket!

N. I. Ceildömöki. Mihályt adok lesemek az eredményekről, azonnal írunk a Turul Szövetség újjalakulásáról.

Szalóky K., Egeralja. Jönni fog.

Könyvnap könyveit
már előre jaggotesszok ut.

Kölcsönkönyvtárban

a legújabb, legdrágább s legértékesebb könyveket állílérekként olvashatja.

Tóth Károly, Sárvár könyv, papír- és íróeszközkereskedő.

CEILDÖMÖKI HÍRLAP

Kiadja: T. Turul Szövetség Közlönyosztályai H. B. T. Tóth Károly. Lapok: csütörtök délután 12 óráig. Terep-nyomdában, Ceildömök.

Parti áleg a csatorna mentén.

CELEDÖMÖLKI HÍR

Munkaadódelmi kerazt. Kormánysz Úr Bagaruz Mihály alnövegő illetőségű budapesti lakosnak... sőtök ellenforadalmi mozgalmakban tanusított magabiztosági a Nemzetvédelmi Kerendel adományozta.

Pénzügyi áthelyezés. Koronkay István I. oszt. vizgázót a tőkerezesturi pénzügyi szakaszba, Orbán Ferenc II. oszt. vizgázót a ceľadömölki pénzügyi osztályba a tőkerezesturi szakaszhoz helyezték át.

Gecse István róm. kat. lelkészt feletes hatóság pár heti felügyelt szolgálatra Zalaegerszegre rendelte. Virágvasárnapról kezdve azonban újra Sárvárról folytatja szolgálatát.

Munkonyezetői vizsga. Matuzs András, Exner Lajos és Bács István a ceľadömölki köznevelési bizottság tanácsok, folyó hó 6 és 7-én Budapesten kitűnő sikertel voltak Ja a mozdonyvezetői vizsgázt.

Új mozdonyvezetőtanonc. A szombathelyi úszetvezetés Horváth István ceľadömölki főközhelyi lakosát a ceľadömölki főúszetvezetés mozdonyvezetőtanonccal rendelkei ki.

A hét halottja. Dr Raffel Dinamé született képmunkás Szabó Margit 64 éves korában rövid szenvedés után hétfőn elhunyt. Szerdán délután temették és a temető kápolnájából nagy részét mellől, 6 gyermeke, unokái, velei és kiterjedt rokonsága gyászolták.

Komárics Ernő ezredesi bankjegyző, aki pályáját Ceľadömölkben a Keresmenesly Kőgazdasági Ellátóknál kezdte, 44 éves korában Csornán hirtelen elhunyt. Holttisztá családja hazaszállította Ceľadömölkre, ahol folyó hó 8-án helyezték a róm. kath. temetőben nagy részét mellől a német nyugalomra. Özvegye, szülei, testvérei és kiterjedt rokonsága gyászolták.

Szakály György ny. már. főszertárnok folyó hó 8-án 79 éves korában hosszú szenvedés után elhunyt. Özvegye és kiterjedt rokonsága gyászolták.

Adomány. A ceľadömölki főúszetvezetés úttel a hónapok családok részére 55 pengő 50 fillért adományozták, mely öszegzet lapunk szerkesztőségébe adták le.

Váltások etc. A ceľadömölki evangélikus Diákúszetvezetés virágvasárnap este 6 órákor a templomban váltások este rendez. Előadást tart dr Kiss Jenő egyetemi teológiai tanár. A gyűléseket tagjait szeretettel várjuk.

Gazdasági cseledek sorában beadított változások a munkaadónak a változás után 14 nappal köteleesség bejelenteni. Felhívja a ceľadömölki ellátójárási ügyosztály azokat a gazdasági munkaadókat, akiknél 1943 április 1-én családváltozás történt, hogy a változások a közegháza 3. számú irókájban jelenték be.

Akkorai főúszetvezetés művelés ágában bármilyen, állandó jellegű tárgyalásokat folytató (példul a házbeli beépít., vagy erdőből szántó lett, vagy szántóból kert lett), ezt folyó év április hó 30-ig a közellátási hivatalnál akár szóval, akár írásban jelenték be. Az 1943. évi beszoállítási köteleesség megállapításánál csak azok az érvényesnek vétettek nyeltembe, amelyek ezt ezen határidőig bejelentették.

Ovatosan küszk előre a magyar felderítő járőr a szovjet front behadózott fát közűt.

A Bajtársi Szolgálat Sárvárról. Az emölti héten, hétfőn este a sárvári városban a bajtársi szolgálat megbeszélést tartott Gyrynausz György plébános elnökölésevel. Megjelentek Galamb Vincéné, dr Kantor Özönné, v. Detrei Lajosné, Naszádos Istvánné v. Cserey néni Istvánné, v. Németi Józsefné és a gyűlésekkel tagjai. Beszámoltak a gyűlések eredményéről, mely Sárvárról meghaladja az 1000 pengőzt havonta. Ez az öszeg nem olyan nagy — mégha egy éven át kell is fizetni, — amivel dícekedni lehetne, ha azok kárák, kik vértürki ontolták, vagy éppen megbaltak a hazáért és a fiájáknak. De megnyugtató ebben az öszegében az, hogy Vas megye legelőreltársultabb községének a parancsát megérző községére adta és adja öszeg, hónapról hónapra s az utolsó tillerig mind a sárvári hadhivonulat hozzatárolt közpál. Örömmel láttuk, hogy a segítégek elbírársánál a lehető legköreletiképpen járnak el a bizottság tagjai.

Könyvnapki elvétel már most fejeztessé elő! Ceľadömölkben a Turuli könyvkereskedésben, Sárvárról Tóth Károly könyv- és papírüzletében.

Idegen állambeli polgári, vagy katolnai repülőgépek magyar területre való lezállásának, illetve vizsgálati nélküli továbbrepülésének megakadályozása végett felhívjuk a lakosság figyelmét a következőkre: Ha valaki lezállási helyének pontos megjelölésével azonnal kötelez értesíteni a legközelebbi csendőrsőrt. A fegyver, a közegéll jelgyözt, vagy a fészolágbíró. A lezállási repülőgépek üzemeltetésében ugyan udvarias magatartást kell tanusítani, azonban mindaddig, míg a csendőrség vagy államrendőrség szervei a lezállt repülőgépek hí nem érkeznek a repülőgépek felügyelőségét illetően nem szabad. Természetes azonban, hogy zenezenetlenség esetén a sérült utasoknak segítést kell nyújtani s az égő gép oldalánál segédkezni kell. Ha kényezelészálással a közegéll ellátásról értesül, erről a legközelebbi csendőrsőrt értesíti. Ak hí repülőgépek felszállásánál a hatóság megérkezése előtt elősegít az ellen bűntörtéll eljárást indítanak. Végül ha az így szálló lőgárművek utasai a magukkal hozott iratokkal, vagy anyagot meg akarják semmisíteni vagy elégetni, ezt meg kell akadályozni!

Gyűlöletökéll permetezés nem lehet a napári időköz hozzákötüni, hanem a rügyek, hajlécsók és termés fejlődéséhez és a betegségek kártevők fellépéséhez kell alkalmazni. A fejlődés fokozatait és a permetezés idejét képekkel ábrázolja és érthetővé teszi, valamint a szőlő leggyezrebből öltömődött, az amerikai almajafákra a levétetveken elleni védekezést, a rézgळे észserő felhasználását, a könyhakat, haromludvar isdoserő tenedőt ismerteti a Magyar Gyűlöcsök legújabb száma, melyből egy alkalommal lapunkra hivatozószáll, ingyen mutatványzástom küld a kiadóhivatal: Budapest, V., Vilmos császár-út 76.

Fészolágbíróll levettbűntetés. Levettéll foglakozórról való mulasztás miatt a járás fészolágbírója, mint rendőri bűntörtéllbírósg, Felső Dániel, 1933 évfolyamu kemeszentpéteri levettéll 15 P, Török Józsefné jánosbázi lakost, mert nem engedte el Sándor és József fiait — levettéllkoraóra 50 P-re bűntette.

Az Onca házak átadásáról. A emölti, számmunkban már beszámoltunk most közöljük a juttatottak nevét: Csornán Ferenc, Alsószoros János és Surka István. Valamennyien szép népek családdal rendelkeznek. 6-8 gyermekkel van mindégük, családiban. Vannak ugyan ezeknél népesebb családok is Sárvárról, de értesültünk szerint elő vannak jegyzve ezek is s a mostani juttatásán sem ért méltánytalanság senkit sem, egyszerűen arról van szó, hogy nem lehetett mindenkit egyszerre házhöz juttatni.

A mezőgazdasági termelők figyelmébe. A mezőgazdasági termelők 1943-1944. gazdasági évi beszoállítási kötelezettségéről készített gazdálalásokról a közellátási hivatalban folyó évi április hó 15-től április 30-ig közzételezmele van kitéve. Ezen idő alatt az érdekeltek a lapjaitrom megtekinthetik. A közzételezti utolsó napjától számított 15 napon belül kifigartás végett szóban, vagy írásban felszoállással értehetnek. A határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül a közellátási kormánybiztoslató lehet helyesbítést kérni. A helyesbítés iránti kérelmet írásban a közellátási hivatalba kell benyújtani. Mindkét kérelmet illetékmentes. Azon földtulajdonosok, kiknek földhírtoka haszonbérben van, adva, ezt április 30-ig a haszonbérletével együttesen szóban, vagy írásban jelenték be. Különben a beszoállítási kötelezettség őket terhel.

SPORT

Kínizzel—CVSE 3:1 (3:0) A védelem zerepessé kitéllégt volt. Majdnem kifigartásos — a 11-es bűntörtélltől eltekintve — a körülményekhez képest. Az álló csatáror azonban ímétt teljesen csodótt mondták. Tánadlak... támadtak... és... gölt a Kínizzel rugott.

Régi meggyöződésünk az, hogy ezzel a csatárossal nem lehet eredményt elérni! Vannak ugyan is olyan játékosok, akiknek indása teljesen: elégtelen ahhoz, hogy a CVSE I. osztályú csapatban helyet kapjanak. Ilyenek: Agoston és Békési! No meg: Budai is köregetted, igaz, hogy 6 csupán kényezreűsebből játszik.

Igen ám! De kit ajánlhatnánk helyettük?.. Itt a legnagyobb baj: A CVSE játékos gárdája ugyancsak 11 emberből áll, (Igaz akkor is csak 6 meg teljesen. Példa erre a soproni eset, ahol olyan emberekkel kellett kiegészíteni a csapatot, akik legalább három éve nem rugtak labdába.)

Kérdésük: Lehet így dolgozni? Hol van az utánpótlás? Hol van a tartalék!?! Más elsőosztályú csapatnak van II. csapata is. Sőt! Van ifjúsági gárdája is; akikből mindig lehet válogatni. Addig itt: üzenegy ember adja egy idény játékosanyagát.

Es vicnekk is nagyon rosz: nincs egy olyan játékos, aki egy 11-es bűntörtéllnek neki merjen állni... A kapust kell kihozni és azaz rugatni!!! Nevetögöröcsözt csak az ember, ha erre gondol. (Például ZSE)!!!

Hol van a vezetőség? Kigondoskodik az utánpótlásról? Kifigartogatja Budai edzőt munkájában? Ögyedül nem képes mindent elintézni! És nem is az ő feladata játékosokról gondoskodni.

CLE—Sárvár LE II. 2:1 (2:1) Az egyre jobb formába lendülő levette együttes erős és szép küzdelemben biztosan lekette kéttárra a fegcsikorgatva küzdő ellenfelet.

Örömmel láttuk, hogy milyen ügyesen mozog a csatáror. Sokszor igazán meglepően szép támadásokat zűdítanak az ellenfél kapujába. Csak még egy kicsit meg kell ölszozni az egyellere csikörgő gépezetét (de nem ám csikörgés után valami jófajta sombával!!!) hogy simábban fusson; és akkor nem marad el az eredmény!!!!

Ökölvívás A csöngel bemutatón papírsúlyban a következő sorrend alakult ki: 1—2 Bárdósi, Tóth 3 Szukics, 4 Kereki. Legsúlyban Bergboffer II. győz Sándor ellen. A szereplő ökölvívők mellett külön meg kell dicsérnünk a csöngé Kiss Gyulát és Erőtz Ferencet, akiknek volt bátorságuk a nagyon jó formában lévő Bergboffer ellen kiállni.

Vasárnap Alsószóra megy az ökölvívő gárda.

Mi lesz vasárnap? Ideháza vasárnap délután 3 órákor a CVSE é a szombathelyi SzFC II. játszik bajnok mérkőzést. (Sport Manó)